

Cao Minh Hùng

Ngày văn hóa truyện Kiều

*Bất tri tâm bách dư niên hậu
Thiên hạ hà nhân khấp Tố Như
Thiên hạ ba trăm năm lẻ nữa
Biết ai còn khóc Tố Như chăng?*

Có lẽ ở một nơi nào đó, thi hào Nguyễn Du đã rất mãn nguyện khi thấy rằng hai trăm năm sau khi ông viết hai câu thơ này trong Độc Tiểu Thanh Kỳ, thế hệ hậu bối của ông vẫn còn nhớ đến ông và đặc biệt đã làm một công việc rất ý nghĩa bằng việc tổ chức ngày Văn Hóa vinh danh chuyện Kiều ở một nơi cách xa nơi ra đời của thi phẩm này hàng ngàn dặm.

Paris chào đón chúng tôi trong một buổi sáng mùa hè nắng nhẹ. Bên cạnh những toà nhà chọc trời, những toà lâu đài cổ kính, những viện bảo tàng, những ngôi nhà thờ danh tiếng như Notre Dame nằm soi bóng bên dòng sông Seine thơ mộng lững lờ trôi, Paris còn có những con đường nhỏ thật dễ thương với những hàng cây rợp bóng mát phía trước những ngôi nhà được xây dựng với lối kiến trúc làm gợi nhớ lại khung cảnh của Sài Gòn năm nào. Chúng tôi đã gặp gỡ nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện ở trong một trong những ngôi nhà xinh xắn này, ở ngoại ô thủ đô Paris, một ngày trước khi chương trình "chuyện Kiều - Thơ và Nhạc" được khai mạc.

Mấy tháng trước đó, vì có mặt trong Ban Tổ Chức, chúng tôi đã chứng kiến những gian truân mà nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện, nhà văn Việt Hải, cũng như các quý vị giáo sư và anh chị trong Ban Biên Tập và Ban Tổ Chức phải trải qua, từ những cố gắng làm việc ngày đêm để hoàn thành quyển sách "chuyện Kiều - Thơ và Nhạc" đúng thời gian cho ngày ra mắt, đến việc sắp xếp chương trình, các tiết mục cho các diễn giả, chương trình văn nghệ phụ diễn, khách mời, v.v. Cuối cùng thì như cụ Nguyễn Du đã viết:

*Ngẫm hay muôn sự tại trời
Trời kia đã bắt làm người có thân*

Trời đã không phụ lòng những người có Tâm, có lòng vì công việc bảo tồn văn hóa Việt, nhất là những con dân nước Việt xa quê hương, nên tất cả chương trình chuẩn bị đã khá chu toàn để chuẩn bị cho ngày lễ khai mạc.

Buổi sáng Chủ Nhật ngày 10 tháng 7 năm 2011, thành phố nhỏ nhưng thật dễ thương có tên gọi Bussy Saint Georges, cách thủ đô Paris khoảng 25 cây số, đã vui mừng chào đón bước chân của những người Việt và những khách người bản xứ từ khắp nơi qui tụ về, với không khí tươi vui như ngày trẩy hội. Hội trường Salle Maurice Koehl nằm trên một ngọn đồi thật đẹp với những cánh

đồng cỏ đang chuyển sang màu vàng, nằm đồ dài thoai thoai trông như những cánh đồng lúa chín vàng chạy xa tít đến tận chân trời. Dù địa điểm hơi khó tìm, nhưng khoảng 1:30 chiều, chúng tôi đã thấy phòng hội trường đã không còn đủ ghế cho những quan khách đến tham dự, với con số hơn 200 người, nên những người đến trễ phải đứng phía sau.

Trước giờ khai mạc là phần triển lãm những quyển sách viết về chuyện Kiều, những CD nhạc mà nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện đã thực hiện trong đó có bộ CD gồm 7 CD phổ nhạc từ "Kim Vân Kiều" mà anh đã bỏ ra suốt năm năm dài để thực hiện, và những tác phẩm từ những hội bạn đến tham dự như Hội Ái Hữu Gia Long Âu Châu, Hội Văn Hóa Cổ Truyền Việt Nam, v.v.

Mở đầu chương trình, phần quốc ca Pháp và Việt với hai lá quốc kỳ Pháp quốc và Việt Nam Cộng Hòa được các anh chị trong Ban Hợp Ca giương cao trong tiếng hát quốc ca của hai dân tộc làm mọi người cảm thấy như được gần nhau hơn, và nổi đầu thương mất nước dường như khó nguôi quên, khi chúng tôi nhìn thấy có một số người mắt như ngấn lệ. Tiếp theo đó, hai MC của chương trình là anh Trịnh Nghĩa và chị Thanh Vân lần lượt giới thiệu những vị quan khách tham dự. Trong số những vị khách người Pháp có mặt, chúng tôi nhận thấy có sự hiện diện của bà Dân Biểu Chantal Brunel, đại diện cho Val De Marne, ông Giám đốc chương trình xã hội Axway là Jean Paul Magis, bà đại diện cho thị trưởng thành phố Bussy Saint Goerges, và một số các vị quan khách người Pháp mà tôi không nhớ hết tên. Về phía quan khách Việt Nam, Ban Tổ Chức rất hân hạnh được đón tiếp các vị khách quý như Giáo sư Trần Thanh Hiệp, Giáo sư Lê Mộng Nguyên, nhà văn Tiểu Tử, v.v. và một số khách ở xa như Đức, Úc, Hoa Kỳ, v.v. đến dự.

Bà Dân Biểu Chantal Brunel

Sau đó, hai MC đã lần lượt giới thiệu các tiết mục văn nghệ khác thật sinh động và nhịp nhàng với MC Trịnh Nghĩa phụ trách phần thông dịch sang tiếng Pháp cho những vị khách người bản xứ và MC Thanh Vân dịch diễn một số trích đoạn của chuyện Kiều đến các vị quan khách trong phần giới thiệu các bài hát Kim Vân Kiều. Trong phần phát biểu về quyển sách chuyện Kiều Thơ và Nhạc, MC Thanh Vân giới thiệu Giáo sư Phan Văn Song thay mặt Giáo sư Nguyễn Thanh Liêm vì lý do sức khỏe không thể đến được, đọc bài chào mừng quan khách và giới thiệu về nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện, người đã có công phổ toàn bộ thi phẩm chuyện Kiều với 3254 câu thành 77 ca khúc. Sau phần phát biểu của Giáo sư Phan Văn Song là phần phát biểu của Cao Minh Hưng giới thiệu về quyển sách chuyện Kiều với phần sơ lược những chủ đề được 30 tác giả đề cập đến trong quyển sách. Phần phát biểu của nhà văn Việt Hải, vì lý do sức khỏe nên anh không thể bay từ California để đến dự được, đã được nhà văn Vũ Huy Toại từ Đức quốc thay mặt cho anh để gửi đến các vị quan khách có mặt.

Ông Giám đốc chương trình xã hội Axway Jean Paul Magis và bà đại diện cho thị trưởng thành phố Bussy Saint Goerges.

Xen kẽ trong chương trình là những màn trình diễn văn nghệ với một số ca khúc được trích ra từ một số nhạc phẩm tiêu biểu của bộ CD Kim Vân Kiều của nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện với phần trình diễn của các ca sĩ Tô Liên, Thi Mai, Minh Hiếu, Ngọc Xuân, Quỳnh Hạnh, Ngọc Tâm, Mỹ Ly, Phương Hạnh, cô Sáu Đào, v.v. và ban nhạc gồm các nhạc sĩ Tô Liên, Hoàng Thái Phong, Nguyễn Tấn Phát. Các chị trong Hội Ái Hữu Gia Long Âu Châu thay mặt Giáo sư Phạm

Thị Nhung vì lý do sức khỏe không thể đến tham dự gửi đến khán giả một bài viết của cô với chủ đề "Khóc Tố Như" và sau đó đã rất xuất sắc trong màn trình diễn ôn lại lịch sử oai hùng với màn biểu diễn của các nghệ sĩ đóng vai 11 vị liệt nữ của dân tộc Việt Nam trải qua các thời đại. Một tiết mục đặc sắc đã được nhiều quan khách ủng hộ là màn trình diễn của Nhóm FAVIC gồm những nghệ sĩ người Pháp nhưng đã rất xuất sắc khi trình bày các bản nhạc dân tộc như "Bà Rằng Bà Rí", trích đoạn chuyện Kiều, v.v. trong những tà áo cổ truyền của dân tộc Việt Nam.

Anh chị em nghệ sĩ cùng bước lên sân khấu và cất tiếng hát vang bài Tình Nghệ Sĩ Hành Khúc

Cuối chương trình là màn hợp ca với tất cả các anh chị em nghệ sĩ cùng bước lên sân khấu và cất tiếng hát vang bài Tình Nghệ Sĩ Hành Khúc, một sáng tác của vị nhạc sĩ lão thành, cũng là người sáng lập ra Câu Lạc Bộ Tình Nghệ Sĩ là Nhạc sĩ Anh Bằng và Cao Minh Hưng. Các anh chị em nghệ sĩ trên sân khấu thật bất ngờ và cảm động khi thấy khán giả cùng vỗ tay theo bài hát. Trong dịp này, chúng tôi cũng đại diện cho CLB Tình Nghệ Sĩ để chính thức giới thiệu một chi nhánh mới của Câu Lạc Bộ Tình Nghệ Sĩ ở Châu Âu với người Hội trưởng đại diện là Nhạc sĩ Quách Vĩnh Thiện cùng người Hội trưởng đại diện chi nhánh ở nước Đức là nhà văn Vũ Huy Toại. Buổi lễ sau đó được tiếp tục với chương trình khiêu vũ thật vui nhộn. Dù chương trình kéo dài đến hơn 7 giờ chiều, chúng tôi nhận thấy phần lớn các vị khách đến dự đều ở lại cho đến hết chương trình. Những cái quàng vai, những nắm tay xiết chặt thân tình, những lời khen ngợi,

những tràng vỗ tay cổ vũ không ngừng, những quyển sách và CD được mọi người đến hỏi mua, v.v. là những phần thưởng vô giá làm cho các anh chị em nghệ sĩ lên tinh thần và đã biểu diễn với tất cả tâm lòng của mình nên đã góp phần làm cho buổi lễ Ngày Văn Hóa chuyện Kiều - Thơ và Nhạc thật thành công và để lại những kỷ niệm đáng nhớ trong lòng mọi người khi ra về.

Những tia nắng cuối cùng của một ngày hè tháng 7 dường như bịn rịn không muốn tắt cũng như những người khách đến tham dự dường như chưa muốn chia tay nhau. Có lẽ trong lòng mọi người, ai cũng mong muốn có thêm những chương trình văn hóa Việt Nam thật đặc sắc và có ý nghĩa như vậy. Thật là một ngày đặc biệt ở Bussy Saint Georges và chúng tôi ai cũng mong ước sẽ có thêm nhiều chương trình văn hoá thật đặc sắc như ở Bussy Saint Georges ngày hôm nay được tổ chức khắp mọi nơi có in dấu chân người Việt, để cho cho các bậc tiền nhân như thi hào Nguyễn Du sẽ hãnh diện với những người con cháu Việt. Thiết nghĩ với tấm lòng và nỗ lực của chúng ta nhằm bảo tồn và phát huy nền văn hóa Việt Nam ở hải ngoại thì chúng ta có thể vượt qua bất cứ trở ngại nào, đúng như lời của thi hào Nguyễn Du đã viết từ 200 năm trước:

*Thiên căn ở tại lòng ta,
Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ Tài.*

Paris, ngày 11 tháng 7 năm 2011.
Cao Minh Hưng